

die in onze dagen zoo veel gelegenheid geeft het Evangelie te verbreiden, en die ook dezen tak van dien arbeid zoo heerlijk doet bloeien?

In *gunst bij God en menschen*. Gode zij dank, dat mogen wij zeggen, al is het dat menige zucht vaak geslaakt werd, menige opoffering bijkans te zwaar viel, menig vurig gebed om hulp en bijstand is opgestegen.

Want — ook teleurstellingen heeft deze arbeid ons gebracht, *vele* teleurstellingen. Dit verwondert ons niet, het was zelfs onze verwachting, maar toch — als ze dáár zijn, o, hoe komen wij dan vaak te kort in geloof, hoe schijnt ons de kracht voor den tegenspoed te ontbreken! Maar de Heere God weet wat goed voor ons is, en wij danken Hem óók voor den tegenspoed. Want die heeft ons van verkeerde dingen teruggehouden; die heeft ons tot Hem uitgedreven, waar wij anders misschien Hem zouden vergeten hebben; die heeft ons geleerd Hem steeds om wijsheid en licht te vragen.

En is het nu te veel van onze lezers gevergd, zoo wij hun verzoeken niet alleen *met* ons te *danken*, maar ook *voor* ons te *bidden*? Wij erkennen het gaarne, dat onze arbeid in de vorige jaren niet volmaakt was. Wij struikelen *allen* in vele; en wij zullen de eersten zijn om te erkennen, dat wel eens woorden in ons Blad voorkwamen, en wel eens uitdrukkingen gebezigd zijn, die beter anders hadden kunnen gezegd worden; dat wel eens een artikel geplaatst is, dat beter achterwege ware gebleven; maar juist omdat wij ons bewust zijn, hoe licht wij falen kunnen, en omdat het groote gewicht van alleen *goede* lectuur te geven, ons zwaar op het hart weegt, daar het geschreven woord blijft, waar het gesprokene spoedig vergaat; juist dáárom vragen wij onzen geloovigen lezers met aandrang: *bidt voor ons!* Vraagt met ons den Heere God om alle schrijvers te bewerken door zijnen Heiligen Geest, opdat zij zulke onderwerpen kiezen, en zóó schrijven, dat nut en zegen kunnen worden verspreid en daardoor de naam des Heeren worde groot gemaakt.

En hiermede wenschen wij al onzen lezers en lezeressen heil! Onze oude lezers drukken wij in vertrouwen de hand om opnieuw een jaar samen te wandelen. Onze nieuwe lezers groeten wij hartelijk. Zij zien reeds in dit eerste nummer, wat ons doel en streven is. Wij hopen en vertrouwen, dat zij met aangenaamheid met „Timotheüs” zullen kennis maken en hij hun vertrouwde vriend mag worden, naar wiens wijze lessen zij gaarne luisteren, en wiens vermaningen zij niet in den wind slaan. De Heere, onze God behoeft onzen uitgang en onzen ingang. Hij geve ons *vrede* te allen tijde, op allerlei wijze! . . .

REDACTEUR EN UITGEVER.

NAAMDICHT.

Timotheüs, gij hebt een rijken zegen
In menig huis, aan veler hart gebracht.
Moog' God het goede zaad, gestrooid op uwe wegen,
Op zijnen tijd ontkiemen doen met kracht,
Tot lof en prijs van Hem, van Wien g'uw heil verwacht.
Hij schenke u, kan het zijn, een lang voorspoedig leven,
En nieuwe, frissche kracht in 't zesde levensjaar.
Uw arbeid moge opnieuw u veel voldoening geven, —
Spreek tot het „jong geslacht” wat goed is, schoon en waar!

A. J. v. W.

Waarom Verstooten?

Een verhaal uit het leven

DOOR

WILH^a. RIEM-VIS.

HOOFDSTUK I.

Mimieke en haar omgeving.

Mimieke had volstrekt geen lief gezichtje. Zelden zag men er een lachje op verschijnen; en zelfs wannéér dit gebeurde, dan nog keek zij niet vroolijk en evenmin vriendelijk. Het was als een winterzonnetje te midden van grauwe wolken; een lichtstraaltje, dat even een somber, duister vertrekje kwam verlichten, om terstond weer te verdwijnen. Toch was Mimieke een lief kind, en inderdaad veel vriendelijker dan haar darte, levenslustige broertjes, die het groote huis, waar zij woonden, gedurig van hun schaterend gelach deden weergalmen.

Het groote huis? Waren hun ouders dan zoo rijk? Neen, rijk waren zij niet, al konden zij evenmin arm genoemd worden. Toch bewoonden zij een groot huis, het kasteel Westhof, in het noorden van België gelegen; maar het bood slechts gedeeltelijk voor hen huisvesting aan, want hun vader was er niet de bezitter, maar de bewaarder van. Door den eigenaar, graaf Lentz, die meestal in het buitenland vertoefde, was hij aangesteld om over de geheele bezitting te waken, en het opzicht te houden over de bedienden, die er de noodige werkzaamheden te verrichten hadden. Hij genoot hiervoor een flink traktement, zoodat hij er met zijn vrouw en drie kinderen ruimschoots van bestaan kon. Toch meende hij reden te hebben om zich te beklagen. Hij was namelijk van hooge afkomst. Zijn moeder was de dochter van een baron, die echter zijn geld verkwist en haar niets nagelaten had; en zijn vader, hoewel niet tot den adelstand behorende, had een zóó aanzienlijke betrekking bekleed, dat hij geacht werd tot de grootsten van het land te behooren. Doch zijn ouders waren gestorven, zes maanden na elkander, toen hij nog pas veertien jaren telde; en daar de nadatenschap nauwelijks groot genoeg was om hem en zijne zusters tegen gebrek te vrijwaren, had hij zijne studiën moeten staken, om naar een betrekking uit te zien. Lang evenwel had hij het nergens kunnen uithouden, want hij droeg de borst te hoog, en liet zich, bij zijn weinige kennis, te veel op zijn voorname afkomst voorstaan. Beleefd en voorkomend te wezen, daartoe achtte hij zich, als kleinzoon van een baron, niet verplicht, en op hoogen toon aan anderen iets te bevelen, dat stond hem veel beter aan, dan zelf te doen, wat hem gelast werd. Dit was dan ook de reden, waarom hij de betrekking had aanvaard, hem door graaf Lentz, een gewezen vriend zijns vaders, aangeboden. Maar juist omdat deze een vriend zijns vaders was geweest, meende hij heel wat stof te hebben, om zich te beklagen. Was deze niet eigenaar van het schoone kasteel, waarvan hij slechts enkele kamers mocht bewonen? Had deze niet geld genoeg, om naar vreemde landen te reizen en een gemakkelijk leven te leiden, zonder dat hij aan iemand rekenschap behoeft te geven van zijn doen of laten? „En ik,” zoo dacht Mimieke's vader, „ik ben niets minder dan hij, en toch moet ik van den morgen tot den avond voor hem werken, zonder dat ik ooit een uitstapje kan gaan doen, veel minder nog mij baden kan in weelde en overvloed, zooals hij! Mij dunkt, als er een God was, die alle dingen bestuurt, dan zou Hij zoo iets niet toegelaten hebben.”

Een dwaze redeneering, niet waar? Maar gij moet weten, dat v. Heerden — zoo heette hij — nooit bekend gemaakt was met den inhoud des Bijbels, waaruit wij leeren, dat de God, die alle dingen bestuurt, Zijn eigen veelgeliefden Zoon heeft overgegeven aan armoede en schande, om velen rijk te

maken; rijk, niet met de goederen dezer aarde, maar met schatten, die in de hemelen bewaard worden voor degenen, die er deel aan krijgen. Hij wist niet, dat er geschreven staat: „Wat baat het een mensch, zoo hij de geheele wereld gewint en lijdt schade aan zijne ziel.“ Hij dacht slechts aan schade voor dit korte, tijdelijke leven; en hoe het eenmaal gaan zou met zijn onsterfelijke ziel, — daarmede had hij zich nog nooit bezig gehouden.

Het valt dus licht te begrijpen, dat hij ook zijn kinderen liet opgroeien, als waren zij gelijk aan de beesten, die vergaan. (Ps. 49 : 13.) Dit wil nu niet zeggen, dat hij hun geen zorgvuldige, fatsoenlijke opvoeding gaf; integendeel, hij was er zeer op gesteld, dat zij niet alleen goed gevoed en gekleed, maar ook goed gevormd werden. Zij moesten netjes leeren spreken, beschaafde manieren aannemen en zich, wat het uitwendige betrof, in alles onderscheiden van andere kinderen, die slechts van gewone burgerafkomst waren; doch, evenals de dieren, leefden zij voort, alsof er geen God was, aan Wien zij eenmaal rekenschap zouden moeten geven van al hetgeen zij hier op aarde zouden hebben gezegd en gedaan. En toch, hoewel er niemand was, die er hen aan herinnerde, kwam er een tijd, dat onze Mimieke aan dien God begon te denken. „Vroeg gestorven, vroeg bij God,” zoo las zij eens op een kleine grafombe, en daarna werd haar ernstig gezichtje nog ernstiger, en meer dan ooit werd haar, zoowel door haar moeder, als door haar broertjes toegevoegd, dat zij een echte druilloor, een vervelend schepseltje was.

„Non moet ze worden,” zoo sprak spottend op zekeren dag haar tienjarig broertje Leopold, „daar heeft ze juist een goed gezicht voor.”

„O ja,” zei Frans, die twee jaren meer telde, „beter kon ze niet doen, want ik heb nog nooit een non zien lachen; met een heel ernstig gezicht kijken zij altoos recht voor zich uit, precies als Mimie. — Wacht,” vervolgde hij eensklaps, terwijl zijn gultige oogen begonnen te schitteren van pret, „wacht, wij moeten eens een heerlijke grap met haar hebben!” En Leopold met zich mee trekkend, fluisterde hij hem toe: „Wij zullen Santje's zwarte kap gaan halen en moeders ronden, zwarten mantel, dan kunnen wij vast eens zien, hoe een nonnenpakje haar staan zou.”

„Ja, goed,” zei Leopold, „maar dan moet zij ook nog een kerkboek in de hand hebben, en een witte muts op het hoofd onder de kap. In Santje's kamertje kunnen wij die dingen vinden, zij heeft daar juist een mand met strijkgoed naar boven gebracht, en ik heb gezien, dat er een stijve, geplooid muts bij was, bijna precies eender als de nonnen dragen onder haar kap.”

Onder schaterend gelach begaven de jongens zich nu naar het kamertje van de oude dienstbode, die juist de trap afkwam en hen, hoofdschuddend over hunne dartelheid, voorbij liep.

Intusschen had Mimieke de woonkamer verlaten om zich naar de keuken te begeven, waar zij met Santje, die altoos heel vriendelijk voor haar was, een praatje wilde houden.

„Zoo, kind,” sprak deze, toen zij haar in 't oog kreeg, „kom je weer troost zoeken bij je pleegmoeder? Dat is goed, hoor! Santje zal je niet plagen of uitlachen, dat weet je wel, hè? Maar wat scheelt er aan? Hebben de jongens het weer al te bont gemaakt? Die bengels kunnen nooit hun zusje met rust laten! 't Is schande! Wat is er gebeurd, Mimieke?”

Terwijl de spraakzame dienstbode zoo voortpraatte, en inmiddels heen en weer dribbelde om haar werkzaamheden te verrichten, keek Mimieke haar slechts aan, zonder dat de uitdrukking van haar bleek gezichtje in 't minst veranderde. Stilletjes liet zij de oude vrouw uitpraten, en toen deze eindelijk ophield, sprak zij zacht: „Er is niets gebeurd, Santje, maar . . . maar . . .”

„Nu, wat maar! je bent toch voor Santje niet bang, wel?”

„Neen,” sprak het kind, terwijl haar oog even schitterde,

„maar . . . ik wou zoo graag weten, waarom een non nooit lacht.”

„Maar, kind, waar praat je nu toch weer over!” riep Santje uit in de grootste verbazing. „Wat hebt ge toch vreemde invallen! — Hoe komt je dat nu weer in 't hoofd!”

„Leopold zei, dat ik maar non moest worden, omdat een non nooit lacht,” hernam het meisje eenvoudig.

„Och, wat! Leopold praat altoos onzin! Een non nooit

lachen! Neen, niet op straat, zooals andere menschen, dat spreekt vanzelf! — En hij zei, dat je ook non moest worden?”

„Ja, Santje; maar waarom lacht een non nooit op straat?”

„Wel, kind, een non is een heilige vrouw, weet je; iedereen moet dat kunnen zien.”

„Ik weet niet goed wat heilig beteekent.”

„Wat heilig beteekent? Wel heb ik van mijn leven! Een mensch komt nooit met je uitgepraat. Heilig is iemand, die altoos aan hemelsche dingen denkt; menschen, zooals ik en een ander, hebben daar geen tijd voor. Maar — de lieve God zal Santje toch ook wel genadig wezen.”

Deze laatste woorden sprak de oude dienstbode meer tot zichzelf dan tot het kind, maar Mimieke had ze toch verstaan. Nadenkend keek zij een poosje voor zich heen.

„Santje,” hernam zij toen, „zou je graag bij God willen wezen?”

„Alweer zoo'n wonderlijke vraag!” riep Santje uit, niet zonder een zweem van ongeduld, „wat mij betreft, ik kan nu juist niet zeggen, dat ik er naar verlang, maar ik ben ook geen heilige.”

„Kan een kind ook wel een heilige wezen, Santje?”

„Dan wou jij er zeker ook een gaan worden, hè?” was nu de lachende wedervraag, „nu, ik geloof wezenlijk, dat je er wel aanleg toe hebt.”

Weer dacht Mimieke een poosje na.

„Santje,” zoo begon zij toen opnieuw, „als een kind gestorven is, gaat het dan naar God?”

„Waarom vraag je dat nu, klein ding?” riep Santje uit met een zweem van ongerustheid op het goedig, gerimpeld gelaat, „je bent toch niet ongesteld, dat je aan sterven gaat denken?”

„Worden kinderen dan altoos eerst ziek, als ze gaan sterven, Santje?”

„Altoos niet, maar toch meestal.”

„Ik zou heel graag willen weten, of het prettig is, om bij God te wezen,” hernam Mimieke, nadat zij een poos, schijnbaar onverschillig, voor zich heen had zitten kijken.

„En waarom zou je dat graag willen weten?” Deze vraag van Santje ging gepaard met een blik vol bezorgdheid op haar kleine beschermeling, die er wel naar uitzag, alsof zij niet lang op aarde zou vertoeven. Haar gezichtje was zoo smal en zoo bleek, haar oogopslag was zoo mat, zoo moe; en, ofschoon zij reeds acht jaren telde, geleek zij niet ouder dan zes, zoo klein en tener was haar gestalte.

„Waarom?” vroeg zij een beetje verbaasd, „wel, anders zou ik liever niet willen sterven.”

„Maar kind, je moet ook niet sterven! Waar denk je toch aan! Je moet groot worden en trouwen, en dan komt Santje bij je dienen; of, neen, . . . dat zou niet gaan, want ik ben nu de zestig al gepasseerd, en het werken begint mij al wat moeilijker te vallen!”

Deze laatste verklaring werd gevolgd door een diepen zucht, en gedurende eenige oogenblikken heerschte er stilte in het groote, vierkante vertrek, dat meer op een kamer dan op een keuken geleek, zoo netjes en gezellig zag het er uit.

(Wordt vervolgd.)

V A R I A.

Let op uw teekens!

De volgende zin: „Toen kwam Lord Palmerston binnen; op zijn hoofd een witten hoed; aan zijne voeten groote, maar zeer glimmend gepoetste laarzen; op zijn gefronst voorhoofd een donkere wolk; in zijne hand zijn trouwen wandelstok; in zijn oog een dreigenden blik, die niets zei,” wordt belachelijke onzin, wanneer de punctuatie onjuist en slordig wordt verricht.

„Toen kwam Lord Palmerston binnen op zijn hoofd, een witten hoed aan zijne voeten, groote, maar zeer glimmend gepoetste laarzen op zijn gefronst voorhoofd, een donkere wolk in zijne hand, zijn trouwe wandelstok in zijn oog; een dreigende blik, die niets zei.”

die in onze dagen zoo veel gelegenheid geeft het Evangelie te verbreiden, en die ook dezen tak van dien arbeid zoo heerlijk doet bloeien?

In *gunst bij God en menschen*. Gode zij dank, dat mogen wij zeggen, al is het dat menige zucht vaak geslaakt werd, menige opoffering bijkans te zwaar viel, menig vurig gebed om hulp en bijstand is opgestegen.

Want — ook teleurstellingen heeft deze arbeid ons gebracht, *vele* teleurstellingen. Dit verwondert ons niet, het was zelfs onze verwachting, maar toch — als ze dáár zijn, o, hoe komen wij dan vaak te kort in geloof, hoe schijnt ons de kracht voor den tegenspoed te ontbreken! Maar de Heere God weet wat goed voor ons is, en wij danken Hem óók voor den tegenspoed. Want die heeft ons van verkeerde dingen teruggehouden; die heeft ons tot Hem uitgedreven, waar wij anders misschien Hem zouden vergeten hebben; die heeft ons geleerd Hem steeds om wijsheid en licht te vragen.

En is het nu te veel van onze lezers gevergd, zoo wij hun verzoeken niet alleen *met* ons te *danken*, maar ook *voor* ons te *bidden*? Wij erkennen het gaarne, dat onze arbeid in de vorige jaren niet volmaakt was. Wij struikelen *allen* in vele; en wij zullen de eersten zijn om te erkennen, dat wel eens woorden in ons Blad voorkwamen, en wel eens uitdrukkingen gebezigd zijn, die beter anders hadden kunnen gezegd worden; dat wel eens een artikel geplaatst is, dat beter achterwege ware gebleven; maar juist omdat wij ons bewust zijn, hoe licht wij falen kunnen, en omdat het groote gewicht van alleen *goede* lectuur te geven, ons zwaar op het hart weegt, daar het geschreven woord blijft, waar het gesprokene spoedig vergaat; juist dáárom vragen wij onzen geloovigen lezers met aandrang: *bidt voor ons!* Vraagt met ons den Heere God om alle schrijvers te bewerken door zijnen Heiligen Geest, opdat zij zulke onderwerpen kiezen, en zóó schrijven, dat nut en zegen kunnen worden verspreid en daardoor de naam des Heeren worde groot gemaakt.

En hiermede wenschen wij al onzen lezers en lezeressen heil! Onze oude lezers drukken wij in vertrouwen de hand om opnieuw een jaar samen te wandelen. Onze nieuwe lezers groeten wij hartelijk. Zij zien reeds in dit eerste nummer, wat ons doel en streven is. Wij hopen en vertrouwen, dat zij met aangenaamheid met „Timotheüs” zullen kennis maken en hij hun vertrouwde vriend mag worden, naar wiens wijze lessen zij gaarne luisteren, en wiens vermaningen zij niet in den wind slaan. De Heere, onze God behoeft onzen uitgang en onzen ingang. Hij geve ons *vrede* te allen tijde, op allerlei wijze! . . .

REDACTEUR EN UITGEVER.

NAAMDICHT.

Timotheüs, gij hebt een rijken zegen
In menig huis, aan veler hart gebracht.
Moog' God het goede zaad, gestrooid op uwe wegen,
Op zijnen tijd ontkiemen doen met kracht,
Tot lof en prijs van Hem, van Wien g'uw heil verwacht.
Hij schenke u, kan het zijn, een lang voorspoedig leven,
En nieuwe, frissche kracht in 't zesde levensjaar.
Uw arbeid moge opnieuw u veel voldoening geven, —
Spreek tot het „jong geslacht” wat goed is, schoon en waar!

A. J. v. W.

Waarom Verstootten?

Een verhaal uit het leven

DOOR

WILH^a. RIEM-VIS.

HOOFDSTUK I.

Mimieke en haar omgeving.

Mimieke had volstrekt geen lief gezichtje. Zelden zag men er een lachje op verschijnen; en zelfs wannéér dit gebeurde, dan nog keek zij niet vroolijk en evenmin vriendelijk. Het was als een winterzonnetje te midden van grauwe wolken; een lichtstraaltje, dat even een somber, duister vertrekje kwam verlichten, om terstond weer te verdwijnen. Toch was Mimieke een lief kind, en inderdaad veel vriendelijker dan haar dartele, levenslustige broertjes, die het groote huis, waar zij woonden, gedurig van hun schaterend gelach deden weergalmen.

Het groote huis? Waren hun ouders dan zoo rijk? Neen, rijk waren zij niet, al konden zij evenmin arm genoemd worden. Toch bewoonden zij een groot huis, het kasteel Westhof, in het noorden van België gelegen; maar het bood slechts gedeeltelijk voor hen huisvesting aan, want hun vader was er niet de bezitter, maar de bewaarder van. Door den eigenaar, graaf Lentz, die meestal in het buitenland vertoefde, was hij aangesteld om over de geheele bezitting te waken, en het opzicht te houden over de bedienden, die er de noodige werkzaamheden te verrichten hadden. Hij genoot hiervoor een flink traktement, zoodat hij er met zijn vrouw en drie kinderen ruimschoots van bestaan kon. Toch meende hij reden te hebben om zich te beklagen. Hij was namelijk van hooge afkomst. Zijn moeder was de dochter van een baron, die echter zijn geld verkwist en haar niets nagelaten had; en zijn vader, hoewel niet tot den adelstand behorende, had een zóó aanzienlijke betrekking bekleed, dat hij geacht werd tot de grootsten van het land te behooren. Doch zijn ouders waren gestorven, zes maanden na elkander, toen hij nog pas veertien jaren telde; en daar de nadatenschap nauwelijks groot genoeg was om hem en zijne zusters tegen gebrek te vrijwaren, had hij zijne studiën moeten staken, om naar een betrekking uit te zien. Lang evenwel had hij het nergens kunnen uithouden, want hij droeg de borst te hoog, en liet zich, bij zijn weinige kennis, te veel op zijn voorname afkomst voorstaan. Beleefd en voorkomend te wezen, daartoe achtte hij zich, als kleinzoon van een baron, niet verplicht, en op hoogen toon aan anderen iets te bevelen, dat stond hem veel beter aan, dan zelf te doen, wat hem gelast werd. Dit was dan ook de reden, waarom hij de betrekking had aanvaard, hem door graaf Lentz, een gewezen vriend zijns vaders, aangeboden. Maar juist omdat deze een vriend zijns vaders was geweest, meende hij heel wat stof te hebben, om zich te beklagen. Was deze niet eigenaar van het schoone kasteel, waarvan hij slechts enkele kamers mocht bewonen? Had deze niet geld genoeg, om naar vreemde landen te reizen en een gemakkelijk leven te leiden, zonder dat hij aan iemand rekenschap behoefde te geven van zijn doen of laten? „En ik,” zoo dacht Mimieke's vader, „ik ben niets minder dan hij, en toch moet ik van den morgen tot den avond voor hem werken, zonder dat ik ooit een uitstapje kan gaan doen, veel minder nog mij baden kan in weelde en overvloed, zooals hij! Mij dunkt, als er een God was, die alle dingen bestuurt, dan zou Hij zoo iets niet toegelaten hebben.”

Een dwaze redeneering, niet waar? Maar gij moet weten, dat v. Heerden — zoo heette hij — nooit bekend gemaakt was met den inhoud des Bijbels, waaruit wij leeren, dat de God, die alle dingen bestuurt, Zijn eigen veelgeliefden Zoon heeft overgegeven aan armoede en schande, om velen rijk te

maken; rijk, niet met de goederen dezer aarde, maar met schatten, die in de hemelen bewaard worden voor degenen, die er deel aan krijgen. Hij wist niet, dat er geschreven staat: „Wat baat het een mensch, zoo hij de geheele wereld gewint en lijdt schade aan zijne ziel.“ Hij dacht slechts aan schade voor dit korte, tijdelijke leven; en hoe het eenmaal gaan zou met zijn onsterfelijke ziel, — daarmede had hij zich nog nooit bezig gehouden.

Het valt dus licht te begrijpen, dat hij ook zijn kinderen liet opgroeien, als waren zij gelijk aan de beesten, die vergaan. (Ps. 49 : 13.) Dit wil nu niet zeggen, dat hij hun geen zorgvuldige, fatsoenlijke opvoeding gaf; integendeel, hij was er zeer op gesteld, dat zij niet alleen goed gevoed en gekleed, maar ook goed gevormd werden. Zij moesten netjes leeren spreken, beschaafde manieren aannemen en zich, wat het uitwendige betrof, in alles onderscheiden van andere kinderen, die slechts van gewone burgerafkomst waren; doch, evenals de dieren, leefden zij voort, alsof er geen God was, aan Wien zij eenmaal rekenschap zouden moeten geven van al hetgeen zij hier op aarde zouden hebben gezegd en gedaan. En toch, hoewel er niemand was, die er hen aan herinnerde, kwam er een tijd, dat onze Mimieke aan dien God begon te denken. „Vroeg gestorven, vroeg bij God,“ zoo las zij eens op een kleine grafombe, en daarna werd haar ernstig gezichtje nog ernstiger, en meer dan ooit werd haar, zoowel door haar moeder, als door haar broertjes toegevoegd, dat zij een echte druilloor, een vervelend schepseltje was.

„Non moet ze worden,“ zoo sprak spottend op zekeren dag haar tienjarig broertje Leopold, „daar heeft ze juist een goed gezicht voor.“

„O ja,“ zei Frans, die twee jaren meer telde, „beter kon ze niet doen, want ik heb nog nooit een non zien lachen; met een heel ernstig gezicht kijken zij altoos recht voor zich uit, precies als Mimie. — Wacht,“ vervolgde hij eensklaps, terwijl zijn gultige oogen begonnen te schitteren van pret, „wacht, wij moeten eens een heerlijke grap met haar hebben!“ En Leopold met zich mee trekkend, fluisterde hij hem toe: „Wij zullen Santje's zwarte kap gaan halen en moeders ronden, zwarten mantel, dan kunnen wij vast eens zien, hoe een nonnenpakje haar staan zou.“

„Ja, goed,“ zei Leopold, „maar dan moet zij ook nog een kerkboek in de hand hebben, en een witte muts op het hoofd onder de kap. In Santje's kamertje kunnen wij die dingen vinden, zij heeft daar juist een mand met strijkgoed naar boven gebracht, en ik heb gezien, dat er een stijve, geplooide muts bij was, bijna precies eender als de nonnen dragen onder haar kap.“

Onder schaterend gelach begaven de jongens zich nu naar het kamertje van de oude dienstbode, die juist de trap afkwam en hen, hoofdschuddend over hunne dartelheid, voorbij liep.

Intusschen had Mimieke de woonkamer verlaten om zich naar de keuken te begeven, waar zij met Santje, die altoos heel vriendelijk voor haar was, een praatje wilde houden.

„Zoo, kind,“ sprak deze, toen zij haar in 't oog kreeg, „kom je weer troost zoeken bij je pleegmoeder? Dat is goed, hoor! Santje zal je niet plagen of uitlachen, dat weet je wel, hè? Maar wat scheelt er aan? Hebben de jongens het weer al te bont gemaakt? Die bengels kunnen nooit hun zusje met rust laten! 't Is schande! Wat is er gebeurd, Mimieke?“

Terwijl de spraakzame dienstbode zoo voortpraatte, en inmiddels heen en weer dribbelde om haar werkzaamheden te verrichten, keek Mimieke haar slechts aan, zonder dat de uitdrukking van haar bleek gezichtje in 't minst veranderde. Stilletjes liet zij de oude vrouw uitpraten, en toen deze eindelijk ophield, sprak zij zacht: „Er is niets gebeurd, Santje, maar . . . maar . . .“

„Nu, wat maar! je bent toch voor Santje niet bang, wel?“

„Neen,“ sprak het kind, terwijl haar oog even schitterde,

„maar . . . ik wou zoo graag weten, waarom een non nooit lacht.“

„Maar, kind, waar praat je nu toch weer over!“ riep Santje uit in de grootste verbazing. „Wat hebt ge toch vreemde invallen! — Hoe komt je dat nu weer in 't hoofd!“

„Leopold zei, dat ik maar non moest worden, omdat een non nooit lacht,“ hernam het meisje eenvoudig.

„Och, wat! Leopold praat altoos onzin! Een non nooit

lachen! Neen, niet op straat, zooals andere menschen, dat spreekt vanzelf! — En hij zei, dat je ook non moest worden?“

„Ja, Santje; maar waarom lacht een non nooit op straat?“

„Wel, kind, een non is een heilige vrouw, weet je; iedereen moet dat kunnen zien.“

„Ik weet niet goed wat heilig beteekent.“

„Wat heilig beteekent? Wel heb ik van mijn leven! Een mensch komt nooit met je uitgepraat. Heilig is iemand, die altoos aan hemelsche dingen denkt; menschen, zooals ik en een ander, hebben daar geen tijd voor. Maar — de lieve God zal Santje toch ook wel genadig wezen.“

Deze laatste woorden sprak de oude dienstbode meer tot zichzelf dan tot het kind, maar Mimieke had ze toch verstaan. Nadenkend keek zij een poosje voor zich heen.

„Santje,“ hernam zij toen, „zou je graag bij God willen wezen?“

„Alweer zoo'n wonderlijke vraag!“ riep Santje uit, niet zonder een zweem van ongeduld, „wat mij betreft, ik kan nu juist niet zeggen, dat ik er naar verlang, maar ik ben ook geen heilige.“

„Kan een kind ook wel een heilige wezen, Santje?“

„Dan wou jij er zeker ook een gaan worden, hè?“ was nu de lachende wedervraag, „nu, ik geloof wezenlijk, dat je er wel aanleg toe hebt.“

Weer dacht Mimieke een poosje na.

„Santje,“ zoo begon zij toen opnieuw, „als een kind gestorven is, gaat het dan naar God?“

„Waarom vraag je dat nu, klein ding?“ riep Santje uit met een zweem van ongerustheid op het goedig, gerimpeld gelaat, „je bent toch niet ongesteld, dat je aan sterven gaat denken?“

„Worden kinderen dan altoos eerst ziek, als ze gaan sterven, Santje?“

„Altoos niet, maar toch meestal.“

„Ik zou heel graag willen weten, of het prettig is, om bij God te wezen,“ hernam Mimieke, nadat zij een poos, schijnbaar onverschillig, voor zich heen had zitten kijken.

„En waarom zou je dat graag willen weten?“ Deze vraag van Santje ging gepaard met een blik vol bezorgdheid op haar kleine beschermeling, die er wel naar uitzag, alsof zij niet lang op aarde zou vertoeven. Haar gezichtje was zoo smal en zoo bleek, haar oogopslag was zoo mat, zoo moe; en, ofschoon zij reeds acht jaren telde, geleek zij niet ouder dan zes, zoo klein en tener was haar gestalte.

„Waarom?“ vroeg zij een beetje verbaasd, „wel, anders zou ik liever niet willen sterven.“

„Maar kind, je moet ook niet sterven! Waar denk je toch aan! Je moet groot worden en trouwen, en dan komt Santje bij je dienen; of, neen, . . . dat zou niet gaan, want ik ben nu de zestig al gepasseerd, en het werken begint mij al wat moeilijker te vallen!“

Deze laatste verklaring werd gevolgd door een diepen zucht, en gedurende eenige oogenblikken heerschte er stilte in het groote, vierkante vertrek, dat meer op een kamer dan op een keuken geleek, zoo netjes en gezellig zag het er uit.

(Wordt vervolgd.)

V A R I A.

Let op uw teekens!

De volgende zin: „Toen kwam Lord Palmerston binnen; op zijn hoofd een witten hoed; aan zijne voeten groote, maar zeer glimmend gepoetste laarzen; op zijn gefronst voorhoofd een donkere wolk; in zijne hand zijn trouwen wandelstok; in zijn oog een dreigenden blik, die niets zei,“ wordt belachelijke onzin, wanneer de punctuatie onjuist en slordig wordt verricht.

„Toen kwam Lord Palmerston binnen op zijn hoofd, een witten hoed aan zijne voeten, groote, maar zeer glimmend gepoetste laarzen op zijn gefronst voorhoofd, een donkere wolk in zijne hand, zijn trouwe wandelstok in zijn oog; een dreigende blik, die niets zei.“

TER NAGEDACHTENIS.

Een vriend van kinderen is heengegaan! De arbeid der Zondagsschool heeft één harer ijverigste voorstanders verloren. De heer C. H. Voorhoeve is niet meer!

Ach, toen we Zondag de treurmare van het overlijden van onzen voormaligen geliefden meester, van onzen lateren mede-onderwijzer, aan de kinderen hoorden mededeelen, hoe hadden wij moeite ons goed te houden. Was het wonder, dat vele kinderen schreiden, en enkele meisjes hevig snikten, waar zelfs een ouden broeder, die zoo vele jaren met den gestorvene samenwerkte, de tranen over de wangen liepen?

Ongeveer vijf en twintig jaren geleden, toen de heer C. H. Voorhoeve zich hier metterwoon in den Haag gevestigd had, dacht hij er aan, of hij niet tot heil der kinderen in onze groote stad zou kunnen werkzaam zijn. Na rijp overleg huurde hij in Scheveningen een leegstaand benedenhuis en maakte in de buurt bekend, dat hij kinderen het Evangelie wenschte te verkondigen. Vele ouders vertrouwden hunne kinderen aan den jongen man toe, en weldra was het aantal over de honderd gestegen, zoodat naar een andere lokaliteit moest worden omgezien. En spoedig was deze gevonden. De stadsschool werd gewillig afgestaan en de arbeid, zoo klein aangevangen, breidde zich voorspoedig uit. Doch ook hier zou niet alles zonschijn blijven. Donkere wolken kwamen opzetten. Er werden booze dingen gezegd over de nieuwe zondagsschool, en op een aanklacht van een invloedrijk man op kerkelijk gebied werd het verder gebruik der school verboden. Wat zou onze jeugdige meester nu beginnen? De Heer had hem deze kinderen toevertrouwd. Moest hij ze nu den eerstvolgenden zondag op straat afwijzen? Maar het vertrouwen, dat op hem gericht was, werd niet beschaamd. Een eerwaardig, ernstig gestemd timmerman bood zijn schuur aan, om voortaan de kinderen te ontvangen.

't Was wel geen fraai schoollokaal; de eerste Zondagen zaten de kinderen op planken, die over haringtonnetjes gelegd waren; maar de Heer had ruimte gemaakt — wie zou er dus Hem niet voor danken? Spoedig kwamen er flinke banken, en de zondagsschool wies zóó in de gunst ook der menschen, dat weldra bij de vierhonderd kinderen om onderwijs verzochten. Natuurlijk werd onze broeder in dit werk nu door anderen bijgestaan. En de timmerman, die zijn schuur voor den Heer opende, kwam geregeld met zijn vrouw luisteren naar de prediking van het Evangelie aan de kinderen. Toen dit zoo eenige maanden was voortgegaan, bemoeiden zich anderen met deze zaak, daar zij toch zagen, dat het een werk Gods was, 't welk tegengewerkt was geworden. En door hunne bemoeiingen werd opnieuw de stadsschool beschikbaar gesteld. Zoo zorgde de Heer, dat dit schoone werk niet verloren ging. En thans bezoeken nog altijd geregeld vijf honderd kinderen deze Zondagsschool.

Met hoeveel ijver en toewijding heeft de heer Voorhoeve al die jaren aan de Zondagsschool gewerkt. Hoe was hij er de ziel van. Ook toen later in den Haag een Zondagsschool werd begonnen, en deze zich door verplaatsing in een volkrijke buurt zóó uitbreidde, dat thans over de vijfhonderd kinderen geregeld onderwijs genieten. Ja, hij wist, dat de Heer hem dit werk had toevertrouwd, en daarom gevoelde hij zich thuis, waar hij maar onder kinderen was. Op de christelijke dagsschool kenden ze den „meester" wel, die eens in het jaar hen zoo boeiend wist te vertellen. En kleinen en grooten der Zondagsschool hadden hem lief.

Thans is onze broeder in de rust. Wij misgunnen hem die niet. O, 't is zalig bij Jezus te zijn! De dooden, die in den Heere sterven, rusten van hunnen arbeid, en hunne werken volgen hen. Maar wij missen hem; wij zijn bedroefd over zijn heengaan, een heengaan zoo onverwacht, zoo vroegtijdig. En daarom was het ons een behoefte der ziel een woord aan zijne nagedachtenis te wijden, niet om den overledene te verheerlijken, maar om tot eer van God aan te toonen, hoe deze broeder in de hand des Heeren een getrouw arbeider onder de kleinen mocht wezen. Zij het ons, die achterblijven, en die op eenigerlei wijze arbeiden onder de kinderen, een aansporing om zijn voorbeeld te volgen!

NA TWEE JAREN. '

Blijf morgen hier!

Dan is 't twee jaar geleden,
Dat we u voor 't laatzst hier zagen binnentreden.
Kom, blijf nog slechts tot morgen hier!

Of ik 't nog weet!

Hier, aan deez' disch gezeten,
Mocht ik een wijl de scheiden smart vergeten.
Zeg, vraagt gij of ik 't ook nog weet?

Wij dankten God

Te zaam voor Zijnen zegen,
En vraagden licht voor ieder op Zijn wegen
En bij zijn arbeid onzen God.

Timothëus

Ging ons den feestdisch spreiden
Eer wij voor heel het leven zouden scheiden,
Maar nimmer van Timothëus.

In blik en woord,

Den warmen druk dier handen,
Meest bij 't „vaarwel" voelde ik de vriendschapsbanden,
En zeg'nen deed mij ieders woord.

Neen, laat mij gaan!

God wou het anders leiden,
Een wederzien vol vragen ons bereiden;
Neen, laat mij liever heden gaan!

Een vreemdeling

Door d' oorlog voortgedreven
Van huis en kind — wat is mij nog het leven
Dan 't zwerven van den vreemdeling!

In zorg ook gij —

Nog hoor 'k uws Vaders zegen!
Hij, macht'loos thans op 't krankbed neêrgelegen, —
Wij, één in zorgen, ik en gij!

Neen, laat ons gaan

Met onze zorg en smarten
Tot onzen God, den Kenner onzer harten,
Om licht voor hart en levensbaan.

Neen, hier geen rust

Voor u, voor mij, voor Vader!
Maar goeden moed, de vreemdeling komt al nader
Aan 't land van vrede en 't strand der rust.

Nog is het dag

En de arbeid laat niet wachten.
Straks komt de nacht: gespannen dan de krachten
De erin'ring wachte een beter dag:

Dan: voor de smart,

Des vreemd'lings zorge en kruizen,
En bij het puin van onze kaartenhuizen,
Dankt, God des aanzien, U ons hart!

P. J. K.

*) Voor het *Vreemdelingenboek* van den Uitgever maakte de heer Kloppers bovenstaand vers, ongevraagd en onverwacht, maar daarom juist te meer gewaardeerd. Ter verklaring, vooral voor onze vele nieuwe abonnees, deelen wij mede, dat het Zondag 31 Maart juist twee jaren geleden was, dat ten huize van onzen Hoofdredacteur een feestmaal gegeven werd ter gelegenheid van het afscheid van den heer K. bij zijn vertrek naar Afrika. Een geestig artikel over dit samenzijn van de medewerkers van ons blad, verscheen in nummer 30 van den 4den Jaargang. En die feestavond is den heer Kloppers nog vaak in herinnering gekomen, op zijn reis zoowel als bij zijn verblijf in het zuiden. Geen wonder dan ook, dat, toen onze geachte medewerker 30 Maart j.l. den Uitgever bezocht, en in dezelfde kamer in het huis van den Hoofdredacteur — die echter door zijne ernstige ziekte niet tegenwoordig kon zijn — aan den huiselijken maaltijd deelnam, die dag van het aandoenlijk afscheid weer ter sprake kwam. „Blijf morgen hier!" zoo werd er eenparig gevraagd, want dan zouden er juist twee jaren gelegen zijn tusschen afscheid en wederzien. En deze omstandigheid greep den heer K. aan, vermenigvuldigde bij hem de gedachten, en bovenstaand vers is er de vrucht van.

OORLOGSNIEUWS.

(Bij de plaat.)

De „militaire wandeling naar Pretoria” behoorde reeds lang tot de legenden. Zeker, gansche troepenafdeelingen waren naar de hoofdstad van het land der Boeren gegaan, maar op gansch andere wijze dan zij verwacht hadden, opgepropt in goederenwagens, ongewapend, onder bewaking van Boerenmausers, als krijgsgevangenen. Ja, men vierde Christmas in Pretoria, zooals de Jingo-profeten voorspeld hadden, doch het „Vrede op aarde!” werd gemist, evenals de plum-pudding.

Nog was de telegraafkabel niet bezweken onder den last der overwinningstelegrammen, toen het al meer duidelijk werd, dat de Britsche generaals in Afrika zich „vergisten,” dat de telegrafist een nederlaag als een overwinning overseinde, dat het War Office het Engelsche volk misleidde, dat men bedrogen werd. De gedenkwaardige overwinning bij Glencoe, die Sir Redvers Buller's „gallant work” opende, was, alles wel beschouwd, een noodlottige nederlaag. Bij Elandslaagte had Engeland door de gruwelijke barbaarscheden zijner „lancers” zijne eer en Europa's achting ingeboet. De „grootte zegepraal van Dundee en de zegevierende tocht naar Ladysmith” bleek een haastige vlucht geweest te zijn, en men had niet eens den tijd gehad, den proviand en de ammunitie mede te nemen, de gewonden te vervoeren, den honderden dooden een eerlijk krijgsmangraf te gunnen. In Ladysmith is „alles wel,” Mafeking is „all right,” Cecil Rhodes zit in het belegerde Kimberley, „zoo veilig als in Piccadilly,” maar met een wanhopig en mager gelaat gluurt de akelige, lastige waarheid dwars door de Boeren-linien heen naar het War Office in Londen en zegt, dat burgerij en bezetting op het uiterste zijn. Vruchteloos poogt White bij Ladysmith door de Boeren heen te breken, Hildyard ligt te Estcourt ingesloten, Barton is bij Mooirivier omsingeld en als Sir Redvers zich niet haast om zijn reputatie op te houden, dan is de weg naar Durban en de Kaap voor de Boeren open. Ha, daar rukt Lord Methuen op naar Belmonte en een schitterende overwinning wischte alle vorige „vergissingen” uit! Helaas, uit Berlijn seint men, dat Methuen's triomf een kolossale nederlaag blijkt en dat ook Sir George Colley zich „vergiste”, toen hij meende de Boeren met zware verliezen geslagen te hebben. Gatacre heeft bij Stormberg de maat der volksrampen volgemeten, Methuen vulde ze bij Modderivier ten boorde, maar Sir Redvers deed ze aan de Tugela overloopen!

„Nieuws van den oorlog! Nieuws van den oorlog! Laatste editie! De Westminster Gazette! Zooeven verschenen! Officieel bulletin van het War Office!” zoo schreeuwde een jongen door Londen's straten. Hij had nauwelijks tijd de belangstelling van het geachte publiek te voldoen en terwijl de handen zich weerden, om de exemplaren af te geven en den prijs te ontvangen, hoorde men steeds met langer tusschenpoozen: „Nieuws van den oorlog! Laatste tijding! Officieel bulletin! Westminster Gazette, mijne heeren!”

Daar nadert een ander, een kwaad concurrent.

„Laatste tijding! Officieel bulletin!” klinkt het in de verte. „The Evening Post, mijne heeren!” zoo hoort men nu van naderbij en de clientèle van den Westminster Gazette-vertegenwoordiger wordt al dunner en doorschijnender, terwijl de koopers zich om den welsprekender waarnemer van de Evening Post verdringen.

„Daily Chronicle! Nieuws van den droevigsten ernst! . . . Zware verliezen der keizerlijken!” roept een zwaar gebouwd man, die, met een stapel van den droevigsten ernst onder den arm, met haastige schreden, alsof het nog te gebeteren ware, over het trottoir vliegt, de voorbijgangers met een „beg you pardon!” op zijde dringt en, waar al meer handen zich koortsachtig haasten om hem van zijn vracht te bevrijden, zich nauwelijks den tijd schijnt te gunnen, om zijn „droevigsten ernst” in „pence” om te zetten.

Of het aan het kooplustig publiek gelukt is, den man in zijn vaart te stuiten, dan wel of hij het bedreigde punt bereikt heeft, waar hij meent, dat zijne tegenwoordigheid den „droevigsten ernst” en de „zware verliezen” stuiten zal, wij weten het niet. Zooveel is zeker, dat uit de naaste zijstraat links de kreet opgaat: „Manchester Guardian. Bulletin van elf uur! De benoeming van Sir Redvers Buller een „misslag!” en dat de ijzende ongeluksbezweerder stilstaat, om nog het restant van zijn Daily Chronicle's te slijten, eer de kreet: „Nationale ramp! De Manchester Guardian, heeren! De High Brigade vernield! Bulletin van elf uur! De benoeming van Buller een vergissing!” zich al luider doet hooren en hem op zijne beurt van overtollige clientèle bevrijdt.

„Dood van generaal Wauchope! De Highlanders vernield!” zoo zet een nieuw ten tooneele verschijnend trottoirslijter de nationale ramp in dagelijksch brood om.

De poort der vestibule van het War Office wordt belegerd. Al meer vult zich de ruimte daarbinnen en de weinigen, die met waggelende schreden, met holle, wanhopige blikken, met een ijskoud, bleek gelaat naar buiten treden, geven eindelijk eens ruimte aan tientallen van anderen, die hun met eerbiedig zwijgen een doortocht gunnen, om thans zelf met een van vrees en bange verwachting bijna stilstaand hart daarbinnen te lezen, ach, het schrikkelijkste, wat een vader, een moeder, een echtgenoot, een broeder of zuster, een bruid lezen kan!

De zwarte man, de „aanplakker,” komt weer, nu voor de vijfde maal. Waarom slaat hij eerst een wantrouwend blik op de menigte, vóór hij het nieuwe bulletin vasthecht? Zie, die gezichten zijn al langer, die blikken al dreigender, dat gegons is al meer onheilspellend geworden. Vrouwen vallen in zwijm. Hartverscheurende kreten gaan op. Een gil van wanhoop doet de menigte verstijven. Daar wordt een jonge dame weggedragen. Door twee sterke, maar toch ook bevende armen ondersteund, wankelt een grijsaard naar buiten. Onder somber zwijgen maakt de menigte plaats voor hem en een oud moedertje, boven een kruk gebogen, profiteert van de gelegenheid om zijn plaats in te nemen.

En onder dat alles komt de „aanplakker” binnen om nieuwe leesstof te brengen. „'n Vervolg op de slachtersrekening van mr. Joe Chamberlain!” zoo klinkt het luide over de hoofden der menigte en doet ze heuvelen van vrees. De hoofden wenden zich om. Zou hier geen politie zijn? En als ze er was, wat dan? Zij zou den spreker toch niets durven doen.

„Gruwelijke moord van Downingstreet!” roept dezelfde stem en de „aanplakker” haast zich, zijn werk te volbrengen. 't Is schrikkelijk! Maar wat kan hij er aan doen! Hij is toch Chamberlain, hij is Balfour niet! Wat kan hij anders doen dan „aanplakken,” wat men hem geeft. En toch is 't niet waar, wat die stem roept? En toch kan hij het de menigte niet vergeven, dat ze hem met al donkerder blik ontvangt? Daar hebt ge nu den ouden Charles Forster, die zich van meet af vooraangedrongen had en ze alle had gelezen, al moest hij ook telkens den blauwen bril vaster aandrukken.

„Glansrijke overwinning. Met zware verliezen wijken de Boeren en worden door de onzen nagejaagd. Van onze zijde weinig of geen casualties.”

„Wij bezetten al de stellingen van den vijand, doch niet dan na hardnekkigen weerstand. De Boeren vallen bij tientallen. Onze verliezen kunnen nog niet opgegeven worden, doch zijn betrekkelijk gering.”

„De vijand lokte de Highlanders en Northumberland's in een hinderlaag. Onze mannen deden „gallant work,” maar leden zwaar. Generaal Wauchope sneuvelde en, voor zoover

die in onze dagen zoo veel gelegenheid geeft het Evangelie te verbreiden, en die ook dezen tak van dien arbeid zoo heerlijk doet bloeien?

In *gunst bij God en menschen*. Gode zij dank, dat mogen wij zeggen, al is het dat menige zucht vaak geslaakt werd, menige opoffering bijkans te zwaar viel, menig vurig gebed om hulp en bijstand is opgestegen.

Want — ook teleurstellingen heeft deze arbeid ons gebracht, *vele* teleurstellingen. Dit verwondert ons niet, het was zelfs onze verwachting, maar toch — als ze dáár zijn, o, hoe komen wij dan vaak te kort in geloof, hoe schijnt ons de kracht voor den tegenspoed te ontbreken! Maar de Heere God weet wat goed voor ons is, en wij danken Hem óók voor den tegenspoed. Want die heeft ons van verkeerde dingen teruggehouden; die heeft ons tot Hem uitgedreven, waar wij anders misschien Hem zouden vergeten hebben; die heeft ons geleerd Hem steeds om wijsheid en licht te vragen.

En is het nu te veel van onze lezers gevergd, zoo wij hun verzoeken niet alleen *met* ons te *danken*, maar ook *voor* ons te *bidden*? Wij erkennen het gaarne, dat onze arbeid in de vorige jaren niet volmaakt was. Wij struikelen *allen* in vele; en wij zullen de eersten zijn om te erkennen, dat wel eens woorden in ons Blad voorkwamen, en wel eens uitdrukkingen gebezigd zijn, die beter anders hadden kunnen gezegd worden; dat wel eens een artikel geplaatst is, dat beter achterwege ware gebleven; maar juist omdat wij ons bewust zijn, hoe licht wij falen kunnen, en omdat het groote gewicht van alleen *goede* lectuur te geven, ons zwaar op het hart weegt, daar het geschreven woord blijft, waar het gesprokene spoedig vergaat; juist dáárom vragen wij onzen geloovigen lezers met aandrang: *bidt voor ons!* Vraagt met ons den Heere God om alle schrijvers te bewerken door zijnen Heiligen Geest, opdat zij zulke onderwerpen kiezen, en zóó schrijven, dat nut en zegen kunnen worden verspreid en daardoor de naam des Heeren worde groot gemaakt.

En hiermede wenschen wij al onzen lezers en lezeressen heil! Onze oude lezers drukken wij in vertrouwen de hand om opnieuw een jaar samen te wandelen. Onze nieuwe lezers groeten wij hartelijk. Zij zien reeds in dit eerste nummer, wat ons doel en streven is. Wij hopen en vertrouwen, dat zij met aangenaamheid met „Timotheüs” zullen kennis maken en hij hun vertrouwde vriend mag worden, naar wiens wijze lessen zij gaarne luisteren, en wiens vermaningen zij niet in den wind slaan. De Heere, onze God behoeft onzen uitgang en onzen ingang. Hij geve ons *vrede* te allen tijde, op allerlei wijze! . . .

REDACTEUR EN UITGEVER.

NAAMDICHT.

Timotheüs, gij hebt een rijken zegen
In menig huis, aan veler hart gebracht.
Moog' God het goede zaad, gestrooid op uwe wegen,
Op zijnen tijd ontkiemen doen met kracht,
Tot lof en prijs van Hem, van Wien g'uw heil verwacht.
Hij schenke u, kan het zijn, een lang voorspoedig leven,
En nieuwe, frissche kracht in 't zesde levensjaar.
Uw arbeid moge opnieuw u veel voldoening geven, —
Spreek tot het „jong geslacht” wat goed is, schoon en waar!

A. J. v. W.

Waarom Verstootten?

Een verhaal uit het leven

DOOR

WILH^a. RIEM-VIS.

HOOFDSTUK I.

Mimieke en haar omgeving.

Mimieke had volstrekt geen lief gezichtje. Zelden zag men er een lachje op verschijnen; en zelfs wannéér dit gebeurde, dan nog keek zij niet vroolijk en evenmin vriendelijk. Het was als een winterzonnetje te midden van grauwe wolken; een lichtstraaltje, dat even een somber, duister vertrekje kwam verlichten, om terstond weer te verdwijnen. Toch was Mimieke een lief kind, en inderdaad veel vriendelijker dan haar darte, levenslustige broertjes, die het groote huis, waar zij woonden, gedurig van hun schaterend gelach deden weergalmen.

Het groote huis? Waren hun ouders dan zoo rijk? Neen, rijk waren zij niet, al konden zij evenmin arm genoemd worden. Toch bewoonden zij een groot huis, het kasteel Westhof, in het noorden van België gelegen; maar het bood slechts gedeeltelijk voor hen huisvesting aan, want hun vader was er niet de bezitter, maar de bewaarder van. Door den eigenaar, graaf Lentz, die meestal in het buitenland vertoefde, was hij aangesteld om over de geheele bezitting te waken, en het opzicht te houden over de bedienden, die er de noodige werkzaamheden te verrichten hadden. Hij genoot hiervoor een flink traktement, zoodat hij er met zijn vrouw en drie kinderen ruimschoots van bestaan kon. Toch meende hij reden te hebben om zich te beklagen. Hij was namelijk van hooge afkomst. Zijn moeder was de dochter van een baron, die echter zijn geld verkwist en haar niets nagelaten had; en zijn vader, hoewel niet tot den adelstand behorende, had een zóó aanzienlijke betrekking bekleed, dat hij geacht werd tot de grootsten van het land te behooren. Doch zijn ouders waren gestorven, zes maanden na elkander, toen hij nog pas veertien jaren telde; en daar de nadatenschap nauwelijks groot genoeg was om hem en zijne zusters tegen gebrek te vrijwaren, had hij zijne studiën moeten staken, om naar een betrekking uit te zien. Lang evenwel had hij het nergens kunnen uithouden, want hij droeg de borst te hoog, en liet zich, bij zijn weinige kennis, te veel op zijn voorname afkomst voorstaan. Beleefd en voorkomend te wezen, daartoe achtte hij zich, als kleinzoon van een baron, niet verplicht, en op hoogen toon aan anderen iets te bevelen, dat stond hem veel beter aan, dan zelf te doen, wat hem gelast werd. Dit was dan ook de reden, waarom hij de betrekking had aanvaard, hem door graaf Lentz, een gewezen vriend zijns vaders, aangeboden. Maar juist omdat deze een vriend zijns vaders was geweest, meende hij heel wat stof te hebben, om zich te beklagen. Was deze niet eigenaar van het schoone kasteel, waarvan hij slechts enkele kamers mocht bewonen? Had deze niet geld genoeg, om naar vreemde landen te reizen en een gemakkelijk leven te leiden, zonder dat hij aan iemand rekenschap behoeft te geven van zijn doen of laten? „En ik,” zoo dacht Mimieke's vader, „ik ben niets minder dan hij, en toch moet ik van den morgen tot den avond voor hem werken, zonder dat ik ooit een uitstapje kan gaan doen, veel minder nog mij baden kan in weelde en overvloed, zooals hij! Mij dunkt, als er een God was, die alle dingen bestuurt, dan zou Hij zoo iets niet toegelaten hebben.”

Een dwaze redeneering, niet waar? Maar gij moet weten, dat v. Heerden — zoo heette hij — nooit bekend gemaakt was met den inhoud des Bijbels, waaruit wij leeren, dat de God, die alle dingen bestuurt, Zijn eigen veelgeliefden Zoon heeft overgegeven aan armoede en schande, om velen rijk te

maken; rijk, niet met de goederen dezer aarde, maar met schatten, die in de hemelen bewaard worden voor degenen, die er deel aan krijgen. Hij wist niet, dat er geschreven staat: „Wat baat het een mensch, zoo hij de geheele wereld gewint en lijdt schade aan zijne ziel.“ Hij dacht slechts aan schade voor dit korte, tijdelijke leven; en hoe het eenmaal gaan zou met zijn onsterfelijke ziel, — daarmede had hij zich nog nooit bezig gehouden.

Het valt dus licht te begrijpen, dat hij ook zijn kinderen liet opgroeien, als waren zij gelijk aan de beesten, die vergaan. (Ps. 49 : 13.) Dit wil nu niet zeggen, dat hij hun geen zorgvuldige, fatsoenlijke opvoeding gaf; integendeel, hij was er zeer op gesteld, dat zij niet alleen goed gevoed en gekleed, maar ook goed gevormd werden. Zij moesten netjes leeren spreken, beschaafde manieren aannemen en zich, wat het uitwendige betrof, in alles onderscheiden van andere kinderen, die slechts van gewone burgerafkomst waren; doch, evenals de dieren, leefden zij voort, alsof er geen God was, aan Wien zij eenmaal rekenschap zouden moeten geven van al hetgeen zij hier op aarde zouden hebben gezegd en gedaan. En toch, hoewel er niemand was, die er hen aan herinnerde, kwam er een tijd, dat onze Mimieke aan dien God begon te denken. „Vroeg gestorven, vroeg bij God,“ zoo las zij eens op een kleine grafombe, en daarna werd haar ernstig gezichtje nog ernstiger, en meer dan ooit werd haar, zoowel door haar moeder, als door haar broertjes toegevoegd, dat zij een echte druilloor, een vervelend schepseltje was.

„Non moet ze worden,“ zoo sprak spottend op zekeren dag haar tienjarig broertje Leopold, „daar heeft ze juist een goed gezicht voor.“

„O ja,“ zei Frans, die twee jaren meer telde, „beter kon ze niet doen, want ik heb nog nooit een non zien lachen; met een heel ernstig gezicht kijken zij altoos recht voor zich uit, precies als Mimie. — Wacht,“ vervolgde hij eensklaps, terwijl zijn guitige oogen begonnen te schitteren van pret, „wacht, wij moeten eens een heerlijke grap met haar hebben!“ En Leopold met zich mee trekkend, fluisterde hij hem toe: „Wij zullen Santje's zwarte kap gaan halen en moeders ronden, zwarten mantel, dan kunnen wij vast eens zien, hoe een nonnenpakje haar staan zou.“

„Ja, goed,“ zei Leopold, „maar dan moet zij ook nog een kerkboek in de hand hebben, en een witte muts op het hoofd onder de kap. In Santje's kamertje kunnen wij die dingen vinden, zij heeft daar juist een mand met strijkgoed naar boven gebracht, en ik heb gezien, dat er een stijve, geplooide muts bij was, bijna precies eender als de nonnen dragen onder haar kap.“

Onder schaterend gelach begaven de jongens zich nu naar het kamertje van de oude dienstbode, die juist de trap afkwam en hen, hoofdschuddend over hunne darterheid, voorbij liep.

Intusschen had Mimieke de woonkamer verlaten om zich naar de keuken te begeven, waar zij met Santje, die altoos heel vriendelijk voor haar was, een praatje wilde houden.

„Zoo, kind,“ sprak deze, toen zij haar in 't oog kreeg, „kom je weer troost zoeken bij je pleegmoeder? Dat is goed, hoor! Santje zal je niet plagen of uitlachen, dat weet je wel, hè? Maar wat scheelt er aan? Hebben de jongens het weer al te bont gemaakt? Die bengels kunnen nooit hun zusje met rust laten! 't Is schande! Wat is er gebeurd, Mimieke?“

Terwijl de spraakzame dienstbode zoo voortpraatte, en inmiddels heen en weer dribbelde om haar werkzaamheden te verrichten, keek Mimieke haar slechts aan, zonder dat de uitdrukking van haar bleek gezichtje in 't minst veranderde. Stilletjes liet zij de oude vrouw uitpraten, en toen deze eindelijk ophield, sprak zij zacht: „Er is niets gebeurd, Santje, maar . . . maar . . .“

„Nu, wat maar! je bent toch voor Santje niet bang, wel?“

„Neen,“ sprak het kind, terwijl haar oog even schitterde,

„maar . . . ik wou zoo graag weten, waarom een non nooit lacht.“

„Maar, kind, waar praat je nu toch weer over!“ riep Santje uit in de grootste verbazing. „Wat hebt ge toch vreemde invallen! — Hoe komt je dat nu weer in 't hoofd!“

„Leopold zei, dat ik maar non moest worden, omdat een non nooit lacht,“ hernam het meisje eenvoudig.

„Och, wat! Leopold praat altoos onzin! Een non nooit

lachen! Neen, niet op straat, zooals andere menschen, dat spreekt vanzelf! — En hij zei, dat je ook non moest worden?“

„Ja, Santje; maar waarom lacht een non nooit op straat?“

„Wel, kind, een non is een heilige vrouw, weet je; iedereen moet dat kunnen zien.“

„Ik weet niet goed wat heilig beteekent.“

„Wat heilig beteekent? Wel heb ik van mijn leven! Een mensch komt nooit met je uitgepraat. Heilig is iemand, die altoos aan hemelsche dingen denkt; menschen, zooals ik en een ander, hebben daar geen tijd voor. Maar — de lieve God zal Santje toch ook wel genadig wezen.“

Deze laatste woorden sprak de oude dienstbode meer tot zichzelf dan tot het kind, maar Mimieke had ze toch verstaan. Nadenkend keek zij een poosje voor zich heen.

„Santje,“ hernam zij toen, „zou je graag bij God willen wezen?“

„Alweer zoo'n wonderlijke vraag!“ riep Santje uit, niet zonder een zweem van ongeduld, „wat mij betreft, ik kan nu juist niet zeggen, dat ik er naar verlang, maar ik ben ook geen heilige.“

„Kan een kind ook wel een heilige wezen, Santje?“

„Dan wou jij er zeker ook een gaan worden, hè?“ was nu de lachende wedervraag, „nu, ik geloof wezenlijk, dat je er wel aanleg toe hebt.“

Weer dacht Mimieke een poosje na.

„Santje,“ zoo begon zij toen opnieuw, „als een kind gestorven is, gaat het dan naar God?“

„Waarom vraag je dat nu, klein ding?“ riep Santje uit met een zweem van ongerustheid op het goedig, gerimpeld gelaat, „je bent toch niet ongesteld, dat je aan sterven gaat denken?“

„Worden kinderen dan altoos eerst ziek, als ze gaan sterven, Santje?“

„Altoos niet, maar toch meestal.“

„Ik zou heel graag willen weten, of het prettig is, om bij God te wezen,“ hernam Mimieke, nadat zij een poos, schijnbaar onverschillig, voor zich heen had zitten kijken.

„En waarom zou je dat graag willen weten?“ Deze vraag van Santje ging gepaard met een blik vol bezorgdheid op haar kleine beschermeling, die er wel naar uitzag, alsof zij niet lang op aarde zou vertoeven. Haar gezichtje was zoo smal en zoo bleek, haar oogopslag was zoo mat, zoo moe; en, ofschoon zij reeds acht jaren telde, geleek zij niet ouder dan zes, zoo klein en tener was haar gestalte.

„Waarom?“ vroeg zij een beetje verbaasd, „wel, anders zou ik liever niet willen sterven.“

„Maar kind, je moet ook niet sterven! Waar denk je toch aan! Je moet groot worden en trouwen, en dan komt Santje bij je dienen; of, neen, . . . dat zou niet gaan, want ik ben nu de zestig al gepasseerd, en het werken begint mij al wat moeielijk te vallen!“

Deze laatste verklaring werd gevolgd door een diepen zucht, en gedurende eenige oogenblikken heerschte er stilte in het groote, vierkante vertrek, dat meer op een kamer dan op een keuken geleek, zoo netjes en gezellig zag het er uit.

(Wordt vervolgd.)

V A R I A.

Let op uw teekens!

De volgende zin: „Toen kwam Lord Palmerston binnen; op zijn hoofd een witten hoed; aan zijne voeten groote, maar zeer glimmend gepoetste laarzen; op zijn gefronst voorhoofd een donkere wolk; in zijne hand zijn trouwen wandelstok; in zijn oog een dreigenden blik, die niets zei,“ wordt belachelijke onzin, wanneer de punctuatie onjuist en slordig wordt verricht.

„Toen kwam Lord Palmerston binnen op zijn hoofd, een witten hoed aan zijne voeten, groote, maar zeer glimmend gepoetste laarzen op zijn gefronst voorhoofd, een donkere wolk in zijne hand, zijn trouwe wandelstok in zijn oog; een dreigende blik, die niets zei.“

„Ik zal geen sleutels afgeven dan aan den manager, die mij verantwoordelijk stelde.“

„Ik neem die verantwoordelijkheid over. „Het huis“ staat onder krijgswet en wij hebben het noodig.“

„Ik zal geen sleutels afgeven. De mijn is neutraal eigendom en „het huis“ heeft met de krijgswet niets uit te staan.“

„Doch gij wel en ik kan u arresteren.“

„Wel, dat kunt gij, doch recht hebt gij daartoe niet. Ik zal den manager en den Consul in kennis stellen van uw bedreiging. Als ik gearresteerd ben, kan ik de mijn en het huis niet langer bewaren.“

„Orderly, neem dien kerel onder uw bewaring in de wachtkamer!“

Mr. P. ging, door den „orderly“ bewaakt. Ongeveer een uur later moest hij weer in het kantoor komen.

„Die sleutels zult ge mij geven, verstaat ge?“

„Geven! Wel, dat zal ik nooit!“

„Waar is uw pas?“

„Hier!“

„Die blijft hier en voortaan vertoont ge u dagelijks te 10 uren op het kantoor. Verzuimt ge, dan laat ik je onmiddellijk arresteren.“

„All right!“

Goed overlegd van den „captain.“ Nu kon mr. P. niet naar Johannesburg om den manager of den Consul te spreken; en schrijven, wel, daartegen kon de censor de noodige maatregelen nemen. En mr. P. was „geplaagd,“ want hij kon niet uitgaan zonder pas.

Tien dagen gingen voorbij en toen mr. P. zich naar gewoonte op het kantoor meldde, kreeg hij zijn pas terug.

Waarom?

Des middags ontving hij een nieuwe order om op het kantoor te komen. Hij moest enkele inlichtingen geven en bleef wat lang uit. Toen hij terugkwam, stond zijn goed buiten de deur van het huis: Kaffers, door Engelschen gecommandeerd, brachten het over naar het huisje bij de lijn en andere Engelschen maakten het huis gereed voor de ontvangst van generaal French.

Op Engelsche wijze had de „captain“ het van mr. P. gewonnen. „Dat schuim!“ zeide iemand en staarde met woedenden blik in de richting van het gouvernements-kantoor. „Als ze een Boer op drie uur afstand hooren hoesten, stapelen ze de zandzakken voor het kantoor, maar een ongewapend vreemdeling krijgen ze zóó!“

Des avonds deed generaal French zijn intrede. Door een vaandeldrager voorafgegaan, schommelde hij op zijn bruin paard het hek binnen. De zon ging juist onder.

„Zou dat een profetie zijn?“ zeide een Boerenvrouw, die met andere Boeren op onze veranda naar de „gloriose entrée“ stond te kijken. „Zou zijn zon ook ondergaan?“

Wij lachten. Generaal French zag naar ons om.

„Goeden avond, heeren!“ zeide hij, maar niemand beantwoordde den groet van den indringer en hij liet ons den tijd niet, hem een goeden morgen te wenschen.

Des nachts te half drie werden we door ongewoon geraas gewekt. Ik ging naar buiten. Het geheele veld was vol troepen. Generaal French schommelde weder voort op zijn paard, door een keurbende van dertig zijner beste officieren omgeven. Hij zou generaal Clements gaan ontzetten en ging met zijn keurbende vooruit: de troepen zouden in allerijl volgen.

We hebben generaal French niet weergezien in „het huis.“ Twee dagen later kwamen van het 30 tal officieren drie soupeeren in het Grand Hôtel te Krugersdorp. De overigen? Ja, waar die waren, wisten ze niet te zeggen, „misschien wel dood.“ En de generaal?

„Die is doorgespoord naar Johannesburg, om met lord Kitchener te overleggen, wat hij toch in vrede's naam doen moet. Overal, overal zijn Boeren!“

Drie dagen later kwamen de troepen terug, dat wil zeggen, een klein deel daarvan, de een zonder jas, de ander zonder helm, een derde zonder geweer. Ze brachten heel wat ossen en schapen en een 4 tal Boeren zonder wapenen mede.

Den volgende dag las men in de Johnb. Gazette:

„De colonne van generaal French is eergisteren slaags geweest met den vijand. Deze vluchtte, na korten tegenstand geboden te hebben. Veel vee en eenige gevangenen kwamen in onze handen.“

Kaffers hadden het ons reeds beter verteld. „De troepen hadden leelijk klopp gehad en uit weerwraak eenige hoeven langs den weg verbrand. Het vee hadden de Khaki's voor zich uitgedreven.“

Dat was de buit van French.

Boeren, die de wapenen neergelegd hadden, dwongen men mede te gaan naar het dorp, waaruit ze, na twee, drie dagen in de „tronk“ doorgebracht te hebben, onder eed van geheimhouding ontslagen werden.

Dat waren French's krijgsgevangenen en met dien buit en die gevangenen trachtte men de Krugersdorpers en straks Europa wijs te maken, dat „French alweer een luisterrijke overwinning behaald had.“

Zoo schrijft Engeland historie, zóó groeit de Engelschman vast in zijn „national pride“ en geen „butchers' rekening“ van Chamberlain, of ze over millioenen ponden of tienduizenden van mannen loopt, is in staat hem er uit te rukken!

Maar de profetie der Boerenvrouw trad in vervulling: „De zon van generaal French was aan het ondergaan.“ Men zegt, dat ze nu al gedaald is!

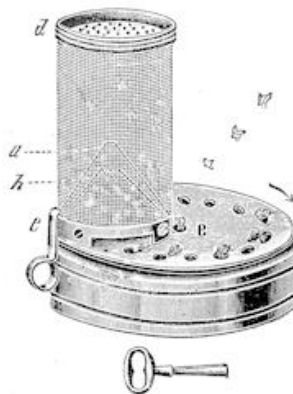
P. J. K.

Uitvindingen en Ontdekkingen.

EEN VLEGENFUIK.

Mijn lezers weten, dat er drie soorten van vliegen zijn: den loop van het jaar: nu-al-vliegen, wat-een-vliegen, en nu-vliegen. De eerste beginnen al gauw te verschijnen, de twee hebben we in Augustus en de laatste in November. I

moete beestjes kunnen ons nog al lastig maken, vooral de wat-een-vliegen. Bovendien zijn ze allen lid van de vereeniging tot werkverschaffing, waar ze op spiegels en glad hout de sporen van hun verblijf achterlaten. Ze heeten zelfs gevaarlijk ook te wezen als overbrengsters van de ziektebrengende microben, ofschoon een ander juist beweert, dat ze deze als vleeschvoedsel gebruiken bij hun maaltijd en dat ze zich juist zoo vaak zitten te schuieren, om dat kleine ontuig te verzamelen, dat in hun haren is blijven zitten. In elk geval wij willen ze wel graag verwijderen en vechten er tegen met lijnstokken, vliegenglazen en papier, wat we maar kunnen.

Een zeer radicale vliegenvanger is de vliegenfuiik. Zij bestaat uit een ronde plaat, die door een uurwerk, dat er onder is, langzaam en geregeld ronddraait. Boven die plaat staat een gazen koker, kleiner van doorsnede en niet meedraaiende. De schijf draait dus steeds onder dien koker door. Op de plaat zijn kuiltes, waarin we honig, suiker, stukjes vleesch en dergelijke leggen. Daarop komen de vliegen af. Komen ze onder den koker, dan vliegen ze op en zijn gevangen. Terug kunnen ze niet gemakkelijk, daar er nog een paar kegelvormige kokertjes in zijn met nauwe opening. Is de koker gevuld, dan neemt men het deksel er af en schudt de beestjes uit in kokend water.

ALBERT.

Rigi en Pilatus nabij Lucern zijn de beroemdste bergen van het Vierwoudstedenmeer. Het is niet gemakkelijk te zeggen welke van beide het schoonste uitzicht biedt. Wilder en ernstiger is de blik van den Pilatus, lieflijker en bekoorlijker van den Rigi. Bij goed weder draagt de Pilatus vaak een op een hoed gelijkende wolk, vandaar ook den naam: *Pileatus*. Wanneer men het met de wolken goed treft, is het uitzicht verrassend schoon. Uit den breeden alpenkrans verheffen zich vooral de sneeuwbergen van het Berner-Oberland, waaronder Eiger, Mönch en Jungfrau weder den voorrang innemen. Het Vierwoudstedenmeer ziet men in zijn gansche, grillige gedaante; ver op de vlakte glinsteren nog verscheidene meren; en eerst de blauwe kammen van den Jura begrenzen den blik.

Aan de andere zijde van het meer, schuin tegenover den Pilatus, ligt de Rigi, 1800 M. hoog. Deze bestaat uit een groep van bergtoppen en wordt door drie meren, het Vierwoudsteden-, Zuger- en Lowerzernermeer omgeven. Naar het noorden valt hij steil af, naar het zuiden langzaam in groote terrassen, aan zijn zuidelijken voet rijpen kastanjes, vijgen en amandelen. De geheele berg is bedekt met liefelijke weiden, waarover 4000 stuks rundvee grazen en 120 „Sennhütten“ den „Senner“ bescherming bieden tegen regen en koude.

Reeds meer dan honderd jaar is de Rigi het brandpunt der zomerreizigers; Goethe was in 1775 reeds hier. Hij wordt jaarlijks door vele duizenden bezocht, die hier een vereeniging van alle Europeesche talen en dialecten te voorschijn roepen. Bijna alle bezoekers maken gebruik van het hulpvaardige bergspoor, slechts enkele uitgezonderd, waaronder ook wij behoorden. Het is waarlijk meer dan schande, dat men al die krachtige, jonge toeristen gemakzuchtig in het spoor ziet zitten, inplaats van flink te loopen!

De voetweg voert langs boerenwoningen, weiden en bosch, terwijl hij bij iederen stap een schooner uitzicht biedt op het blauwe meer en zijn violetkleurige bergen.

Duidelijk ziet men, dat de Rigi gevormd is van „Nagelfluh“, bestaande uit het slib van machtige stroomen, welke ter tijd toen het oergebergte der alpen minder hoog was dan thans, uit het zuiden kwamen en vandaar rondgespoelde kiezel meevoerden, die met het slib samengevoegd den Rigi en nog vele andere bergen vormden.

Het uitzicht van den Rigi is het schoonst bij zons op- en ondergang; het is en blijft steeds een uiterst zeldzaam en niet genoeg te waardeeren voorrecht wanneer men het waarlijk schoon treft, en geen natte, koude wolken den top omhullen en alle uitzicht benemen. Eenigen tijd vóór zonsopgang wordt men in de verschillende hótels gewekt; in sjawls en mantels, ja zelfs in wollen dekens gewikkeld, ijlt alles naar den Kulm, het hoogste punt, om de eerste zonnestralen te begroeten. Een lichtschemering in het oosten, waarvoor de glans der sterren langzaam verbleekt, is de eerste bode van den nieuw aankomenden dag. De lichtinteling wordt een gouden lijn aan den horizon, en werpt een bleekrood licht op de eeuwig besneeuwde toppen der Berner alpen. De eene bergspits na de andere bloost over den groet der naderende zon; de donkere tusschenruimte tusschen Rigi en horizon wordt lichter: bosschen, meren, bergen, steden en dorpen worden langzaam zichtbaar — totdat eindelijk, met tintelende stralen, de zon van achter de bergen te voorschijn komt en snel omhoog stijgt; dan, verlicht door de goudstralende morgenzon, is het gansche tafereel een beeld van niet uit te spreken schoonheid. Het blauwe meer met zijn violette bergen, en al de kleine, glinsterende meren in de verte, de eindeloos lange keten van blozende sneeuwbergen, die langzaam weder hun zilveren witheid herkrijgen, alles is schoon, lieflijk en heerlijk. De bloemen openen hun kelken, de leeuwerik antwoordt den leeuwerik bij het jubelend omhoogstijgen, en de koning der schepping juicht en zingt Gode lof over het blijde morgenlicht. Hoor, hoe Jan van Beers zingt:

„Ziet! — als het daagt in het Oosten, dan juicht
„Gij heemlen; dan tintelt van vreugd
„Het grondeloos blauw uwer sferen; dan kleedt
„Gij de wiegende wolken in purper en goud.

„Ziet! — als het daagt in het Oosten — de zee.
„Uit den afgrond des afgronds
„Ruischt er een liefdegemurm; en — grootsch
„Glimlacht de onmeetlijke vlakte!

„En de aarde,
„Hoor! — als de morgen,
„Met zijn lippen
„Van dauw en van rozen,
„Haar wakker kust,
„Hoor wat een hymne er dan opstijgt van de aarde!
„Duizend millioenen van zielen
„Zingen: wees welkom, o licht!
„Bosschen en bergen en dalen,
„En stroomen en beken,
„En alle de ontwakende vogels
„En alle de onthuilende bloemen
„Zingen: wees welkom, o licht!”

E. v. O.

Twée jaren in Afrika.

Schetsen uit het leven van een uitgewezene.

4. Het monument van Paardenkraal.

Lezer, gij hebt wel eens gehoord van het *historische* Krugersdorp? Gij kent het monument van Paardenkraal? „Zie, daarop heb ik het uitzicht van uit mijn stille studeer- cel,” zoo schreef ik in het nummer van 20 Januari 1900, „en terwijl ik aan u schrijf en er den blik onwillekeurig op vestig en mijn gansche hart schreeuwt: „Weg met den Brit!” is het mij als ware die naald daarboven een ziener Gods, onvermurwbaar als een boetprofeet en als antwoordde zij mij: „Afrika voor de Afrikaners of . . . de Dood!” — ’t Was 8 December 1880. Shepstone had de Transvaal geannexeerd, juist als lord Roberts nu: van uit Pretoria, en Louis Botha zou zeggen: „Ja, het land, maar niet het volk!” Ach, zulke annexatiën op papier zijn zoo gemakkelijk. Dat bewijst de historie van 1880 en die van 1900. „Toen kwamen de Boeren van heinde en ver samen op het kopje te Paardenkraal, gewapend en wel. De Engelsche gouverneur Lauron had het verboden, maar wat recht had die verweten Brit om een Zuid-Afrikaner te gebieden of te verbieden! Vrij wilde men zijn en vrij was men en, als het noodig was, zou men als vrije mannen sterven. En ieder vrije man nam een klip en wierp dien daar neer op de klippen zijner broeders, saâm tot een waarborg en een teeken, dat men niet rusten zou, vóór de vlag der Republiek weêr geheschen werd over den vrijen, Afrikaanschen grond en jong en oud bracht een steen toe tot het altaar der vrijheid.”

„Vier maanden gingen voorbij. De Engelsche dooden lagen als gezaaid bij Bronkhorstspuit, bij Laings Nek, bij Ingogo en daarboven op de hellingen en den kop van den Amajuba, en Colley zelf, hun opperbevelhebber, had den tol des bloeds betaald voor de schijnheiligheid en dwaze verwatenheid van zijn volk en zijn gouvernement. Toen bouwde men een monument van den steenhoop op Paardenkraal, „opdat die steenhoop een teeken ware onder henlieden: wanneer hun kinderen morgen vragen zouden, zeggende: wat zijn u deze steenen? zij tot hen zouden zeggen: zij zijn daar opdat alle volken der aarde de hand des Heeren kennen zouden, dat zij sterk is en opdat gijlieden den Heere, uwen God, vreezet te allen dage.”

Zoo schreef ik in Januari 1900. Veel is er gebeurd na dien tijd; en nog staat het monument te Paardenkraal daar en

ik trek nog geen woord terug van al wat ik er toen over schreef. Nog staat het dáár, als door Gods hand gedekt, maar door den moedwil van Englands zonen, nog met meer schande voor Engeland beladen.

Niet lang nadat de Engelschen Krugersdorp bezet hadden, liep reeds het gerucht, dat men het monument zou laten springen en werkelijk: er werd dan ook druk binnen de omheining gewerkt en een sterk piket sloot den toegang daartoe af. Onwillekeurig dacht ik aan het monument, dat Napoleon te Coblenz deed oprichten bij zijn tocht over den Rijn en hoe straks de Russische generaal, toen hij aan het hoofd zijner Kozakken, den geweldenaar in den rug najoeg, dezen het meest meende te krenken en het monument van diens overwinningen het meest dacht te eeren, door daaronder te doen plaatsen: „Vu et approuvé par moi, commandant Russe!”

Zou waarlijk lord Roberts niet meer beschaafd en meer intelligent zijn dan deze Kozakken-hetman? zoo dacht ik.

Ik heb goed gedacht van onzen God en verkeer van Lord Roberts, lezer. Men zegt, dat lord Roberts een vroom, voorzichtig, en edel man is. Men moet het mij maar dikwijls zeggen, anders loopt men gevaar, dat ik het niet geloof. Niemand van mijne bekenden in Afrika gelooft het, en dat pleit niet te zijnen faveure. Kennelijk hebben de fiere, de edele, de grootmoedige Engelschen het monument willen vernielen, maar nóg staat het daar, als waren ze door Zijn hand weerhouden en nóg roept het hun toe:

„Afrika voor de Afrikaners of . . . de Dood!”

Trotsch en fier verheft zich de naald van Paardenkraal, maar nu . . . beladen met Englands schande door Englands zonen. Weet ge, de spits is er afgekapt, de gouden inschriften op de marmeren platen aan de vier zijden zijn met de bijl geschonden, de klippen daaronder zijn weggehaald. De moedwil heeft zich gewroken, omdat de moed ontbrak; de kleinzieligheid neemt bij ontstentenis van dapperheid en fortuin de plaats achter het lijk van Englands glorie in. Zóó staat het daar ten eeuwigen dage „opdat alle volken der aarde de hand des Heeren kennen zouden, dat zij sterk is!”

Sterk, ja, ook in het verblinden der oogen van een groote natie, opdat ze zichzelf en haar ondergang niet meer zou kennen!

Zóó staat het daar, als een vloek voor Englands zonen en van vier zijden rondom buldert het kanon:

„Afrika voor de Afrikaners of . . . de Dood!”

Lord Roberts is te Krugersdorp geweest en heeft het monument bezocht. Hij heeft zijn hooge afkeuring te kennen gegeven over de schade, die men aan het monument deed. Hoe edel! Doch edeler ware het geweest, zoo hij, wetende wat van zijne barbaarsche Khaki's te wachten ware, te voren den last uitgevaardigd had, dat aan het monument te Paardenkraal geen schade mocht gedaan worden. Nu is de schade ook op het hoofd van lord Roberts en, als de klippen op Paardenkraal spreken konden, dan zouden ze tegen lord Roberts en Chamberlain in één adem getuigen, niet omdat ze iets vergaten, maar om zooveel dat ze deden.

Ja, nog steeds is het monument te Paardenkraal de schrik der Engelschen.

Laat mij u een grap vertellen! 't Zou over twee dagen Dingaansdag zijn. Op Dingaansdag verzamelen de Boeren zich jaarlijks rondom het monument om God te danken, hun God, die hun de overwinning op den woesten en wreeden Kaffer koning gaf. Dan zingen zij hun psalmen, luisteren naar de toespraken hunner leeraars en oefenen zich in schieten en volksspelen. Om de vijf jaren is er groot feest. Dan komen de President en de Leden van den Volksraad, dan is half Transvaal in zijne tenten vergaderd rondom het monument van Paardenkraal. Dit jaar zou het groote feest gevierd zijn, indien de oorlog niet alles en allen had verhinderd.

Ach, nu . . . de Transvaal geannexeerd, de grijze President een balling in Europa, de Leden van den Volksraad dood of gevangen, strijdende of van land tot land de ervaring opdoende, dat men „op prins geen betrouwen vesten kan!”

Ach, . . . nu geen feest, maar Transvaal in rouw!

Daar komt een spotvogel in het dorp en maakt den Engelschen diets, dat de Boeren morgen bij het monument Dingaansdag komen houden. De schrik slaat onze monument-

schenners om het hart. De zandzakken worden voor het gouvernements-office gestapeld, dubbele piketten langs alle wegen gesteld, patrouilles uitgezonden en een uur later zijn zestig burgers uit hun huizen gehaald en tot waarborg in het kamp opgesloten.

Een onzer burens kwam mij in allerijl verzoeken, of ik een weinig voor zijn vrouw en kinderen zou willen zorgen; hij was ook gearresteerd.

„Met genoeg, doch houd maar goeden moed! Over drie of vier dagen zijt gij weer tehuis!” antwoordde ik, het gansche spel wel begrijpende. Ik had mij niet vergist. Twee dagen lang hield die spotvogel de Engelsche bezetting van Krugersdorp in spanning, de piketten op hun wacht, de patrouille's dravende langs 's Heeren wegen, maar geen Boer kwam Dingaansdag vieren bij het monument. De zandzakken verdwenen weder!

Toen, 't was in den namiddag, kwam de „captain” in het kamp en zich tot de gevangen burgers richtende, sprak hij met bewogen stem:

„Ik dank u, mannen, dat gij zoolang tot waarborg hebt willen dienen voor de trouw (sic) der burgers. Och, ik heb het ook moeilijk (daaraan twijfelde niemand!) . . . Ik zal u nooit vergeten! . . .”

„Kunnen we huistoe gaan, captain?”

„Ja, maar . . . ik hoop, dat gij . . . mij ook niet vergeet. Als ik wat . . . voor je doen kan . . .”

„Maar kunnen wij nu gaan?”

„Ja, 't is all right, maar als ge alarm van de Boeren hoort, doe mij dan het genoeg en waarschuw . . .”

„All right, captain! Good night!”

En de burgers begaven zich, hartelijk lachende om de aandoenlijke zenuwachtigheid van den „captain,” en ten deele ook van ergernis, naar het dorp.

De patrouilles gingen rusten, de piketten werden afgelost en niet vervangen. De Engelsche bevelhebber was over den schrik heen.

Tegen den avond verliet een Engelsche dame het dorp. Ze had wel geen pas, maar toen zij bij het piket kwam, liet men er haar ditmaal door: 't gevaar was nu toch geweken. Ze sprak toch ook zóó zuiver Engelsch.

Men zegt, dat die dame en die spotvogel veel op elkaar geleken, dat die dame heel ver is gegaan, tot in de Boerenliniën toe, en dat ze aan de Boeren verteld heeft, hoe de Engelschen Dingaansdag gehouden hebben in Krugersdorp.

Wie zal het zeggen?

Er gingen wel eens meer „Engelsche dames” langs ons huis, die zóó wonderlijken stap over zich hadden, *alsof ze niet gewoon waren den sleep van haar japon op te houden!*

P. J. K.

Wetenswaardigheden.

HET ALLERNIEUWSTE.

In het jaar 1903 zal de stad St. Louis in Noord-Amerika haar wereld-tentoonstelling hebben. Natuurlijk moet daar weer iets bijzonders bij zijn. Wat men bij vroegere tentoonstellingen had, deugt natuurlijk niet. Een ballon-captif, en luchtballon aan een kabel, foei, wat oud! Een Eiffeltoren van 300 Meter hoog, wel die heeft iedereen tegenwoordig. Stoomboot- of spoorreizen, waarbij men op zijn plaats blijft, die zijn al van de vorige eeuw. Daar gaat geen mensch meer naar kijken. De Yankees hebben wat nieuws gevonden: Een horloge, zoo groot, dat geen Goliath het in zijn vestzak zal steken!

Men wil een horloge bouwen van 22 Meter doorsnede, zoo hoog dus als een dorpsstoren. Het zal geheel worden ingericht als een gouden remontoir. Langs een wenteltrap zal men naar boven klimmen en daar zal men raderen zien draaien, zoo groot als die van locomotieven, op spillen als boomstammen, daar zal men een onrust zien slingeren van een doorsnede als uw huiskamer en wijzers, grooter dan molenwieken, zullen den tijd aanwijzen.

Of het horloge op diamanten of op robijnen zal loopen, wordt er niet bij gemeld, evenmin of het een gouden kast zal hebben.

ALBERT.

Mevrouw Bosboom-Toussaint.

Op den 16^{den} September van het jaar 1812 werd in het eenvoudig burgerlijk huis van den apotheker H. Toussaint te Alkmaar een dochtertje geboren, dat de namen Anna Louise Geertruida ontving. Op

haar 8ste jaar werd het kind aan de zorgen van haar grootouders Talma te Harlingen toevertrouwd en keerde eerst tien jaar later weer in haar geboortestad terug, om week aan week te ondervinden, hoe het net, eentonig landstadje na de drukte van den marktdag in zijn soezeligen doezel terugviel. Dat moet voor het jonge meisje niet zeer aantrekkelijk geweest zijn, maar dat zij er hinder van had blijkt niet, haar levendige fantasie, haar frissche kracht, haar energieke werklust hebben er niet onder geleden.

't Verblif in Friesland had haar goed gedaan en aan 't studeeren gezet. Cats, Vondel, Hooft, Tolens, Jean Paul waren haar geen vreemden gebleven en hadden in haar jongen en ontvankelijken geest indrukken verwekt, kiemen gestrooid, die rijke vruchten beloofden. En gaven ook — al waren ze niet dadelijk te plukken. Want uit deze vrouwelijke student, welhaast, in 1833, gediplomeerd schoolhouderes, en spoedig daarop huisonderwijzeres in een deftig gezin te Hoorn, is de romanschrijfster gegroeid, die de jeugd van ons, rijpere vrouwen en mannen, geboeid en getrokken heeft op een wijze, waarvan we ons nu, in dezen tijd van onrust en jacht, nauwelijks meer een voorstelling kunnen maken. Schrijven is een kunst, maar ook een studie. Zoo het aangeboren talent het werken vergeet, wordt het krachteloos. Juffrouw Toussaint heeft het begrepen, en ook toen zij in 1851 door haar huwelijk met den beroemden kerkschilder Bosboom in een anderen levenskring trad en naar den Haag verhuisde, met vlijt en volharding het geheim harer werkzaamheid bewaard.

Reeds vóór dien tijd had zij geschreven, maar wij geven geen lijst van al haar pennevruchten. Genoeg is het op te merken, dat zij genoot van Byron, van Scott en andere

Engelsche schrijvers, dat zij leefde in den tijd, waarin de letterkunde zich gaarne bewoog, in den voortijd, waarin het ongewone, het romaneske de verbeelding prikkelde, dat zij kennis maakte met den Heiloërkring, met Hasebroek en zijn zuster

Elisabeth, met Nicolaas Beets, Brill, Beynen, Potgieter, Hofdijk, de Clerq, Bakhuizen van den Brink en anderen. Haar eerste werken werden met ingenomenheid ontvangen, al spaarde de kritiek der vrienden en bewonderaars haar niet. Zij nam de aanwijzing van haar fouten vriendschappelijk op en is er niet minder door geworden, maar heeft mee een schitterende plaats ontvangen in den kring, die haar met zooveel hartelijkheid opnam.

Haar historische roman, *Het Huis Lauernesse*, die haar tijd min of meer in verrukking bracht, legde den grond voor haar naam en roem. Het was een toneel uit de geschiedenis der Hervorming, met zooveel geschiedkundige waarheid geteekend, dat er weinige aanmerkingen op te maken zijn, en toch met zooveel frischheid ingekleed, dat het geheel aantrekkelijk bleef. In onzen tijd verlangen we wat korters en we zijn verwend aan anderen stijl, maar toch kan ik onzen lezers gerust nog aanraden het met het werk van deze Alkmaarsche juffer eens te probeeren.

De teekening der personen is uitnemend. Daaraan

jonkvrouw, die met geheel haar warm hart de nieuwe beweging volgt en tegenover haar een halsstarrig inkwisiteur, die alle hogere roerselen van 't menschenhart bedwingt om zijn ziel te redden. Al haar personen leven en boezemen belangstelling in, haar boek is als een schouwtooneel op schrift, de decoratie spaart zij niet, aan kleeding en meublement is behoorlijk zorg besteed.

Het Protestantsch geloovig hart der schrijfster komt in al deze dingen bescheiden maar vrijmoedig en beslist uit. Zal men haar nu en dan wat „preekerig” moeten noemen, men vergeeft haar de uitweidingen gaarne.

Met dit boek nam de schrijfster een eereplaats in onder

